

Meer vrouw op straat!

Welke vrouw verdient volgens jou een straatnaam? Dat is de vraag die Sofie Lemaire bezighield tijdens het Canvasprogramma *Meer vrouw op straat*, maar ook de vraag die ik mijn leerlingen voorschotel. Een opdracht waarbij lees-, schrijf- en spreekvaardigheid gecombineerd worden, waar een correcte bronvermelding noodzakelijk is én de leerlingen kritisch elkaars tekst lezen tijdens een gezellige redactievergadering.

Marieke Van der Schueren

Over de auteur

MARIEKE VAN DER SCHUEREN

is leerkracht Nederlands en Duits aan het Leonardo College Denderleeuw.

Via Fons+ vind je het stappenplan voor de leerlingen terug. Daar is stap voor stap uitgewerkt wat van de leerlingen verwacht wordt. Als inleiding op deze opdracht toonde ik in de klas het filmpje waarin Sofie Lemaire haar oproep doet. Zo zijn de leerlingen helemaal mee in het verhaal: er zijn immers erg veel straten genoemd naar mannen, maar slechts een klein aantal naar vrouwen.

WELKE VROUW VERDIENT EEN STRAATNAAM VOLGENS DE LEERLINGEN?

Niet iedere leerling weet meteen aan welke vrouw hij of zij een straatnaam zou toewijzen. Daarom geef ik een mogelijk lijstje met vrouwennamen – met een korte beschrijving. Zo kunnen de leerlingen gericht zoeken volgens hun interesses (cultuur, wetenschap, politiek,...). Het is zeker niet verplicht om uit deze lijst een naam te kiezen: de leerlingen mogen zelf voorstellen doen. Ik kan je verzekeren dat het hart van een leerkracht Nederlands een sprongetje maakt wanneer er een tekst binnenkomt met als titel: de Kim G-Vaart.

Zodra de leerlingen hun keuze gemaakt hebben, begint het opzoekwerk. Het is belangrijk om de leerlingen op voorhand duidelijk te maken dat ze een correcte en volledige bronnenlijst moeten toevoegen op het einde van hun tekst. Het is meteen het ideale moment om deze regels even op te frissen en om je leerlingen erop te wijzen dat er onderaan op een Wikipediapagina meestal ook links staan naar wetenschappelijkere bronnen.

ARGUMENTEREN GEBLAZEN

Vervolgens werken de leerlingen drie argumenten uit: twee deugdelijke argumenten, één drogreden. Lees als leerkracht over de schouder van de leerlingen mee. Wijs hen op woorden die te veel herhaald worden, op schrijf- en tikfouten... Na het uitschrijven van de argumenten werken de leerlingen de tekst vormelijk af: een inleiding, een slot en een aantrekkelijke titel.

Daarna focussen we op de zinsbouw en de woordkeuze in de tekst. Vraag de leerlingen om hun eigen tekst hardop te lezen. Dat voelt aanvankelijk wat onwennig aan, maar zodra elke leerling hardop leest, letten ze daar niet meer op. Op deze manier horen de leerlingen vaak zelf waar de fouten zitten.

OVERLEGGEN OP EEN REDACTIEVERGADERING

De volgende les organiseer je een redactievergadering. Vraag aan de leerlingen om een afgedrukte versie van hun tekst mee te brengen. Maak op voorhand groepjes: bevriende klasgenoten zijn immers vaak minder kritisch voor elkaar. De redactievergadering bestaat uit twee delen. Eerst wordt aandacht besteed aan taalzorg in de tekst. Laat de leerlingen zelf bijvoorbeeld drie criteria bepalen waarop ze extra gaan letten. De leerlingen duiden de fouten aan in de tekst.

Het is als leerkracht erg interessant om tijdens zo'n les rond te lopen en de oren te spitsen. Leerlingen zien sneller fouten van klasgenoten: ze stellen zich sneller vragen over een kromme zinsbouw én beginnen spontaan spellingregels op te zoeken.

Het tweede deel van de redactievergadering focussen de leerlingen op de inhoud van de tekst. Ze gaan op zoek naar de drogreden in de tekst en lezen hiervoor een andere tekst dan tijdens het eerste deel van de redactievergadering. Hierdoor wordt de tekst inhoudelijk erg kritisch bekeken: in elke alinea kan dan ook een drogreden verscholen zitten!

Geef de leerlingen na deze redactievergadering nog eenmaal de kans om hun tekst thuis te herwerken. Wijs hen nogmaals op de criteria (juiste bronvermelding, afspraken qua lay-out...). En dan: *fingers crossed* dat je tijdens het lezen alle drogredenen herkent!

Nog enkele tips

- Als leerkracht volg je het hele schrijfproject op. Een inleiding en een slot zijn het moeilijkste aan een tekst. Daarom laat ik ze eerst het midden schrijven: dan zijn ze daar al zeker van!
- Deze opdracht is hoofdzakelijk uitgewerkt als een oefening in schrijfvaardigheid, maar dit zou ook perfect een uitgewerkte spreekopdracht kunnen zijn.
- Altijd leuk tijdens een redactievergadering: KOEKJES!

